

Time Allowed : 3 hours

ਨੋਟ : (1) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

(2) ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਗ ਇਕੋ ਥਾਂ ਉਪਰ ਹੀ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

1. (ੳ) ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਦੱਸ ਕੇ ਸਾਰ ਲਿਖੋ—

(i) ਬਾਗਾਂ ਦਾ ਰਾਖਾ

(ii) ਚੋਟੂ

(iii) ਚੌਥੀ ਕੂਟ।

(ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਪਾਤਰ ਦਾ ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਣ ਕਰੋ—

(i) ਕਿਸਨਾ ਤਰਖਾਣ

(ii) ਨੰਨਾ ਨਾਥ

(iii) ਭਾਗ ਸਿੰਘ।

4+6=10

2. ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਲਘੂ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ। ਉੱਤਰ 3 ਸਤਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ —

(i) ਮੇਜਰ ਸਾਹਿਬ ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦਾ ਡੱਬਾ ਛੱਡ ਕੇ ਥਰਡ ਕਲਾਸ ਦੇ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਆ ਗਏ?

(ii) ਬਾਰੂ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਸੀ?

(iii) ਲੇਖਕ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਾਪੂ ਨੂੰ 'ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਬੌਲਦ' ਕਿਉਂ ਆਖਦਾ ਹੈ?

(iv) ਬੇਬੇ ਭਾਖੜਾ ਬੰਨ੍ਹ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਸੀ?

(v) ਮਿਸਿਜ਼ ਸੂਰੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਦੁੱਖ ਕਿਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੀ?

(vi) ਅਮਰੀਕਾ ਗਏ 'ਮੈਂ' ਪਾਤਰ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਕਿਸ-ਕਿਸ ਗੱਲ ਦਾ ਫਿਕਰ ਲੱਗ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ?

(vii) ਮਾਮੀ ਗਰੇਵਾਲ ਨਾਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੋਹ ਕਰਦੀ ਸੀ?

(viii) 'ਮੋਹ-ਪਾਸ਼' ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵਾਪਰਿਆ?

5 × 1 = 5

3. ਕਾਲਜ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਤ੍ਰੈ-ਭਾਸ਼ੀ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਿੱਤ ਨੋਟਿਸ ਤਿਆਰ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਆਪਣੇ ਕਾਲਜ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਸੰਬੰਧੀ ਇਕ ਨੋਟਿਸ ਤਿਆਰ ਕਰੋ। 10

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਦੇ ਅਰਥ ਦੱਸ ਕੇ ਵਾਕ ਬਣਾਉ — $5 \times 1 = 5$
ਉਸਤਾਦੀ ਕਰਨੀ, ਆਈ ਚਲਾਈ ਕਰਨੀ, ਇਕੋ ਥੈਲੀ ਦੇ ਚੱਟੇ ਵੱਟੇ ਹੋਣਾ, ਸੋਹਿਲੇ ਗਾਉਣਾ,
ਘੋਗਾ ਚਿੱਤ ਕਰਨਾ, ਭੁੰਡਾਂ ਦੇ ਖੱਬਰ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਉਣਾ, ਟਕੇ ਵਰਗਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ।
5. (ੳ) ਉਚਾਰਨ ਵਿਧੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਅੰਜਨ ਕਿੰਨੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ? ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

ਸਵਰ ਧੁਨੀਆਂ ਕੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ? ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ। 6

- (ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ —
- ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਚਾਰ ਨਾਸਕੀ ਵਿਅੰਜਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
  - ਪ, ਬ, ਗ, ਖ ਵਿੱਚੋਂ ਸਘੋਸ਼ ਅਤੇ ਅਘੋਸ਼ ਵਿਅੰਜਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ।
  - ਗਾਈਆਂ ਤੇ ਧੋਈਆਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਤਿੰਨ ਸਵਰਾਂ ਦਾ ਸੰਯੋਗ ਹੈ?
  - ਝਗੜ, ਭਲਕ, ਰਮਮ, ਕਸਪ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਅੰਜਨ ਗੁੱਛੇ ਚੁਣੋ। $2 + 2 = 4$

HISTORY & CULTURE OF PUNJAB

(From Mauryan Times to 1200 A.D.)

Time Allowed : 3 Hours

Maximum Marks : 45

- Note: (i) Attempt five questions in all. All questions carry equal marks.
(ii) Question No. 1 is compulsory.
(iii) Attempt one question from each Unit.
(iv) For private candidates, who have not been assessed earlier from internal assessment the marks secured by them in theory paper